

Power Planning System AB

Rektorn vid Snitz Gymnasium i Stockholms kommun

Beslut för gymnasieskola

efter tillsyn av den fristående gymnasieskolan
Snitz Gymnasium i Stockholms kommun

Tillsyn i Snitz Gymnasium i Stockholms kommun

Skolinspektionen genomför under 2012 och 2013 tillsyn i de grund- och gymnasieskolor som har Power Planning System AB som huvudman. Snitz Gymnasium i Stockholm besöktes den 27 och 28 november 2012.

Fakta om skolan

Huvudman för Snitz Gymnasium i Stockholm är Power Planning System AB (PPS AB) med organisationsnummer 556504-2255. Verksamheten vid skolan startade läsåret 2011/12 och omfattar följande program och inriktningar:

Årskurs 1 och 2

- Samhällsvetenskapliga programmet med inriktningarna samhällsvetenskap samt medier, information och kommunikation.
- Estetiska programmet, med inriktningarna estetik och media, bild och formgivning samt musik.
- Teknikprogrammet med inriktningarna design och produktutveckling samt informations- och medieteknik.
- El- och energiprogrammet med inriktningarna elteknik samt dator- och kommunikationsteknik.

Skolan vänder sig till elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar som exempelvis Aspergers syndrom eller ADHD. Vid tillsynsbesöket studerar sammanlagt 90 elever vid skolan. Av dessa studerar tre elever i preparandutbildning inom gymnasieskolans introduktionsprogram. Dessutom studerade, vid tillsynsbesöket, ytterligare 30 elever vid skolan i utbildning som huvudmannen saknade rätt till bidrag för. Eleverna vid skolan kommer från Stockholms kommun och närliggande kommuner.

Skolans verksamhet finns i lokaler nära Odenplan i centrala Stockholm. Efter höstterminen 2012 ska skolan flytta till närbelägna lokaler i anslutning till Cybergymnasiet Odenplan.

Skolinspektionen har kontaktat Stockholms kommun angående kommunens rätt till insyn. Stockholms kommun meddelar att kommunen genom Upplysningscentralen AB har fått information om att huvudmannen är placerad i ekonomisk riskklass 1 (riskklass klassificerar företag mellan 1 och 5, där 5 innebär lägsta risk och 1 mycket hög risk).

I samband med tillsyn av sex andra skolor inom Power Planning System AB har Skolinspektionen begärt kompletterande handlingar för att bedöma skolornas varaktighet och ekonomiska stabilitet. Denna granskning pågår fortfarande. Någon granskning av varaktighet och ekonomisk stabilitet har därför inte gjorts inom ramen för tillsynen av Snitz Gymnasium i Stockholm.

Enligt huvudmannens elevprognos kommer Snitz Gymnasium att ha 120 elever med 40 elever i varje åk från och med läsåret 2013/14.

Kunskapsresultat

Skolverkets nationella statistik omfattar inte Snitz Gymnasium i Stockholm eftersom skolan är nystartad och därmed inte har elever som efter tre år avslutat sin utbildning vid skolan. Alla elever vid skolan når dock inte målen för utbildningen vilket framgår av de kunskapsresultat som skolan redovisat på individnivå för Skolinspektionen. Skolan har inga sammanställningar av betygsresultat men enligt rektorn har el- och energiprogrammet över lag sämst resultat. Rektorn anser att elever som studerar detta program är minst studiemotiverade och att programmet är krävande. Bäst resultat har, enligt rektorn, elever som studerar det estetiska programmet. Rektorn uppger även många elever får låga betyg i att ämnet matematik.

Helhetsbedömning

Skolinspektionens granskning visar att alla elever vid Snitz Gymnasium i Stockholm inte ges möjlighet att nå lägst kunskapskraven i samtliga kurser. Skolan behöver därför vidta åtgärder inom flera områden som har betydelse för kunskapsresultaten.

Rektorn måste, som pedagogisk ledare, ta ett samlat och tydligt grepp över skolans kvalitetsarbete eftersom det brister i stora delar. Rektorn och lärarna behöver, med utgångspunkt från kunskapsresultaten, systematiskt och kritiskt pröva verksamheten, utvärdera och jämföra resultaten samt pröva nya metoder så att alla skolans elever ges möjlighet att nå lägst kunskapskraven i samtliga ämnen. Skolans har vid tillsynsbesöket inte något dokumenterat kvalitetsarbete även om rektorn har identifierat några områden som behöver förbättras och tillsammans med personalen arbetar för att åtgärda dessa problem. En viktig del i skolans kvalitetsarbete bör vara att förbättra arbetet med särskilt stöd eftersom det finns brister när det gäller skolans åtgärdsprogram och uppföljningarna av dem.

Verksamheten vid skolan är anpassad till elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Främst innebär anpassningen att skolans undervisningsgrupper är små och att flera vuxna i regel finns på lektionerna. Skolan strävar också efter att på andra sätt möta elevernas olika individuella behov.

Anpassningen innebär att elever med olika diagnoser ibland kan studera utan att behöva särskilt stöd.

Åtgärdsprogram upprättas för alla elever, även för dem som, tack vare skolans anpassning, inte behöver särskilt stöd. Åtgärdsprogrammen upprättas i samband med utvecklingssamtalen och är underlag för skolans redovisning till elevers hemkommuner av den anpassning och det stöd som eleven får.

Åtgärdsprogrammen och uppföljningarna av dem har brister av olika slag bland annat när det gäller de åtgärder som beslutas.

Skolan har dock ett parallellt system för att dokumentera elevers behov av särskilt stöd och för att tillförsäkra elever särskilt stöd. I mellantiden mellan utvecklingssamtalen och åtgärdsprogrammen kan en elev som behöver särskilt stöd få sådant stöd utan att detta dokumenteras i ett åtgärdsprogram. Detta särskilda stöd dokumenteras i stället, av skolans elevhälsa, i skolans administrativa system eller i journaler.

Arbetet med åtgärdsprogram och uppföljningarna av dem behöver vidareutvecklas så att det blir ett redskap för planering, utveckling och uppföljning kring elever i behov av särskilt stöd.

Elever, rektorn och personalen beskriver förhållandena vid skolan under den första terminen 2011 som mycket röriga när det gäller planering av elevernas studier och deras scheman. Planeringen har blivit tydligare men betygskataloger och elevers individuella studieplaner innehåller formella fel.

Skolan har även andra brister som måste åtgärdas bland annat när det gäller elevernas inflytande, lärarnas samverkan och användningen av nationella prov. Eleverna har inte formellt och representativt inflytande och deras möjligheter att påverka planering, innehåll och arbetsformer i kursen varierar beroende på lärare.

Flera av de problem som uppmärksammades vid förstagångstillsynen av skolan den 1 juni 2012 (dnr 36-2012:1315) kvarstår. Det gäller exempelvis att skolan saknar lokalt programråd för el- och energiprogrammet och att tyska inte erbjuds som individuellt val.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Power Planning System AB att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den **2 juli 2013** redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Power Planning System AB måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet med undervisning och lärande.

- Se till att eleverna informeras om vad som gäller i fråga om inflytande och samråd samt om huvuddragen i de bestämmelser som gäller för utbildningen.
- Klargöra för elever vilka mål utbildningen har.
- Se till att lärarna samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningens mål och för att ge eleverna möjlighet att nå examensmålen.

Motivering

Information om inflytande och klargörande av utbildningens mål

Enligt skollagen ska eleverna informeras om vad som gäller i fråga om inflytande och samråd. De ska också informeras om huvuddragen i de bestämmelser som gäller för utbildningen. Rektorn ansvarar för att sådan information lämnas. Kravet på information utvecklas i läroplanen där det anges att elevernas möjligheter att utöva inflytande på utbildningen och att ta ansvar för sina studieresultat förutsätter att skolan klargör utbildningens mål, innehåll och arbetsformer.

I intervjuer med elever, lärare och rektorn framkommer att elever inte informeras om vad som gäller i fråga om inflytande och att lärare i olika grad klargör de mål som utbildningen och kurserna har. Vissa lärare ger kontinuerlig information och anknyter till examensmålen samt till ämnesplanens mål, centrala innehåll och kunskapskrav under kursen. Andra informerar om ämnesplanen i början av kursen men knyter inte fortlöpande, under arbetet, an till målen.

Samverkan mellan lärare

I läroplanen anges att lärarna ska samverka med varandra i arbetet med att nå utbildningens mål.

Enligt rektorn driver han frågan om samverkan mellan lärare för att ge eleverna möjlighet att nå utbildningens mål och examensmålen. Arbetslagsledarna ska, enligt rektorn, göra kursanalys samt utveckla metodiken och samarbetet. Lärarna beskriver att rektorn är drivande när det gäller så kallad infärgning men att samverkan med sikte på att eleverna ska se samband och helheter i sin utbildning ännu inte sker på ett systematiskt sätt. Främst är rektorn engagerad i att utveckla samarbetet mellan kursens lärare och de så kallade resurspedagogerna.

I första hand sker, enligt lärarna och rektorn, samverkan mellan olika lärare inom det samhällsvetenskapliga programmet. Även i andra program förekommer ibland samplanering i flera ämnen kring olika uppgifter. Lärare i gymnasiegemensamma ämnen anser dock inte att de har etablerat samarbete med lärare i programgemensamma ämnen och en nyanställd lärare anser sig inte kunna prioritera samverkan med andra lärare. Lärarnas samverkan för att eleverna ska få sammanhang i sina studier sker alltså i olika grad beroende på varje lärares erfarenhet, initiativ och kontakter. Rektorn uppger, i samband med faktagranskningen av beslutet, att gemensam planeringstid har lagts ut för att förbättra lärarnas samverkan efter att Skolinspektionen genomfört tillsynsbesöket.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister när det gäller att informera eleverna om vad som gäller i fråga om inflytande och att klargöra vilka mål utbildningarna har. Lärarna samverkar inte på ett systematiskt sätt för att eleverna ska nå utbildningens mål. Skolans verksamhet uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs avhjälpa bristerna.

Författning

4 kap. 9, 14 §§ skollagen, Lgy 11 1.1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Kunskaper

Grundläggande värden och inflytande**Bedömning**

Power Planning System AB måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet med grundläggande värden och inflytande.

- Ge eleverna ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll och håll dem informerade i frågor som rör dem.

- Se till att det finns ett eller flera forum för samråd med eleverna, vid vilka frågor av betydelse för utbildningen behandlas.
- Ange utformningen av elevernas inflytande i planeringen av verksamheten.

Motivering

Enligt skollagen ska eleverna ges inflytande över utbildningen. I läroplanen tydliggörs lärarens ansvar för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetsätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen. Den närmare utformningen av inflytandet ska, enligt skollagen, anges i samband med planering av verksamheten.

Vid varje skola ska det även finnas ett eller flera forum för samråd med eleverna där sådana frågor som är viktiga för enhetens verksamhet och som kan ha betydelse för eleverna behandlas.

Som beskrivits under avsnittet "Undervisning och lärande" ovan får inte eleverna tydlig information om att de har rätt till inflytande över sin utbildning vilket är en grundläggande förutsättning för att eleverna faktiskt ska kunna påverka. Vid dokumentstudier och av intervjuer med rektorn framkommer att utformningen av elevernas inflytande inte finns angiven i planeringen av verksamheten. Intervjuer med lärare och elever visar att eleverna ofta kan påverka innehåll och arbetsformer i kursen på olika sätt tack vare att undervisningsgrupperna är små, men att inflytandet inte är systematiskt och planerat. Enligt intervjuade lärare och elever är graden av inflytande beroende på lärarens lyhördhet och elevens egen förmåga att uttrycka sina åsikter. Skolan saknar vidare, enligt rektorn, lärare och elever, forum för formellt och representativt elevinflytande. Vid skolan har tidigare funnits elevråd men vid tillsynsbesöket finns, enligt rektorn, lärare och elever inget elevråd eller något annat forum för diskussion av övergripande frågor och för representativt inflytande. Rektorn påpekar, i samband med faktagranskningen av beslutet, att skolan har matråd och att ett elevråd är under uppbyggnad.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister när det gäller elevernas inflytande. Inflytandet anges inte i planeringen av utbildningen, elevernas inflytande är inte systematiskt utan varierar beroende på lärarens lyhördhet. Skolan saknar även forum för samråd med eleverna. Skolans verksamhet uppfyller härmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs avhjälpa bristerna.

Författning

1 kap. 10 §, 4 kap. 9 §, 13-14 §§ skollagen, Lgy11 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Trygghet och studiero**Bedömning**

Power Planning System AB måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet med trygghet och studiero.

- Utarbeta skolans ordningsregler under medverkan av eleverna.
- Se till att skolans plan mot kränkande behandling är anpassad för skolan och daterad samt anger vilka konkreta åtgärder som ska vidtas under det kommande året och innehåller en redogörelse för hur föregående års planerade åtgärder genomförts.

Motivering

Enligt skollagen ska ordningsregler finnas för varje skolenhet. De ska utarbetas under medverkan av eleverna och följas upp vid varje skolenhet. Det är rektorn som ska besluta om ordningsregler.

Huvudmannen ska enligt skollagen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Vid skolan finns ordningsregler men dessa har, enligt rektorn och intervjuade elever, inte utarbetats under medverkan av eleverna.

Skolan har en "Handlingsplan för likabehandling". Den gäller 2011/12 för Snitz skolor, inte specifikt för Snitz Gymnasium i Stockholm. Planen innehåller en generell beskrivning av skolornas förebyggande värdegrundsarbete men inte en redogörelse för vilka åtgärderna som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året och inte heller en redogörelse för hur förra årets planerade åtgärder har genomförts. Skolans "Handlingsplan för likabehandling" är inte daterad. Enligt Skolinspektionens praxis innebär kraven i skollagen att planen ska vara daterad och att den upprättas årligen, och inte endast revideras.

Sammanfattningsvis visar utredningen att skolans ordningsregler inte har utarbetats under medverkan av eleverna. Handlingsplanen för likabehandling uppfyller de krav som ställs i skollagen på en plan mot kränkande behandling. Bland annat gäller den flera skolor och är inte aktuell. Skolans verksamhet uppfyller härmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs avhjälpa bristerna.

Författning

5 kap. 5 § och 6 kap. 8 § skollagen

Särskilt stöd**Bedömning**

Power Planning System AB måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet med särskilt stöd.

- Rektorn måste se till att beslut fattas om åtgärdsprogram och att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.
- Följ upp åtgärdsprogrammen och utvärdera insatserna löpande.
- Ge eleven och elevens vårdnadshavare möjlighet att delta vid utarbetandet av åtgärdsprogram.

Motivering

I skollagen anges att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, så ska detta anmälas till rektorn.

Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövligt.

Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska han eller hon ges sådant stöd. Vidare ska enligt skollagen ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Skolan upprättar, enligt rektorn, elevhälsan och lärarna åtgärdsprogram för alla elever vid skolan i samband med utvecklingssamtalet. Elevens åtgärdsprogram fungerar som underlag i skolans kontakt med elevens hemkommun för att tillförsäkra skolan ett tilläggsbelopp för elever som har omfattande behov av anpassning och ibland även särskilt stöd.

Skolan har även ett parallellt system för att dokumentera elevers behov av särskilt stöd och för att tillförsäkra elever särskilt stöd. I mellantiden mellan utvecklingssamtalen och åtgärdsprogrammen kan en elev som behöver särskilt stöd få sådant stöd utan att detta dokumenteras i ett åtgärdsprogram. Detta särskilda stöd dokumenteras i stället, av skolans elevhälsa, i skolans administrativa system eller i journaler. Skolan har alltså rutiner för att uppmärksamma och utreda en elevs behov av särskilt stöd. Skolans utredningar leder dock inte alltid till att elever med behov av särskilt stöd får ett nytt eller reviderat åtgärdsprogram som tillförsäkrar eleven särskilt stöd.

Att skolan upprättar åtgärdsprogram för alla elever innebär att även elever som inte har behov av särskilt stöd får åtgärdsprogram. Några intervjuade elever berättar att de tack vare den generella anpassningen vid skolan kan studera utan att ha behov av särskilt stöd även om de har olika diagnoser. Även dessa elever har alltså åtgärdsprogram.

Huvudmannen har skickat tolv åtgärdsprogram till Skolinspektionen i samband med tillsynen. Dessa åtgärdsprogram har stora brister. Ett av dem är ofullständigt. Inget av dem har information om möjligheten att överklaga.

Ibland är de åtgärder som anges i åtgärdsprogrammen en uppräkningslista av de anpassningar som skolan generellt gör för att möta hela elevgruppens behov. I andra fall anges hur eleven ska få stöd av lärare och resurspedagoger för att kunna lösa sina specifika problem under skoldagen. När särskilda stödåtgärder behövs är skolans skrivning ibland vagt formulerad, "Jag försöker ordna ..." eller "Se över möjligheten att få extra tid för att ...". Åtgärdsprogrammen anger ofta krav på "elevens insats" exempelvis "Komma till skolan och aktivt delta socialt i klassen."

Eleven och elevens vårdnadshavare deltar vid planeringen av skolans åtgärdsprogram och vid uppföljningen, men åtgärdsprogrammen utvecklas därefter, enligt rektorn. Elevens vårdnadshavare och eleven skriver under i efterhand. Detta innebär att eleven och vårdnadshavaren endast delvis deltar vid utarbetandet av åtgärdsprogrammet och kan ha svårt att påverka innehållet.

Flera av de åtgärdsprogram som skickats till Skolinspektionen anger den följande terminen, utan specificerat datum, som tid för uppföljning. Ansvarig för uppföljningen finns angiven men inte hur de särskilda stödåtgärderna ska utvärderas. Enligt rektorn följs åtgärdsprogrammen upp vid nästa termins utvecklingssamtal. Rektorn anger att utvärderingarna av åtgärdsprogrammen fungerar som fortsatt dokumentation av elevens särskilda stöd.

Skolinspektionen har tagit del av ett antal utvärderingar av åtgärdsprogram. Dessa har skrivits i samband med utvecklingssamtalen och redovisar på ett övergripande sätt elevens trivsel och studieresultat samt de generella och individuella anpassningar som skolan gör. Vidare finns ett framtidsinriktat avsnitt där både skolans och elevens insats planeras och beskrivs. I dessa utvärderingar finns ingen specifik uppföljning av några särskilda stödåtgärder.

Rektorn påpekar, i samband med sakgranskningen, att de olika stödåtgärder som skolan vidtar dokumenteras fortlöpande i skolans databas. Denna dokumentation ligger, enligt rektorns påpekande, till grund för utvärderingen av åtgärdsprogram. Åtgärdsprogrammen med utvärderingar blir, enligt rektorns påpekande, en process som följer elevens utveckling under hela studietiden. Alltså vidtas flera särskilda stödåtgärder som inte syns i åtgärdsprogrammen.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister och otydligheter i skolans arbete med åtgärdsprogram, uppföljningen av åtgärdsprogrammen samt elevens och elevens vårdnadshavares möjlighet att delta vid utarbetandet av ett åtgärdsprogram. Skolans verksamhet uppfyller härmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs avhjälpa bristerna.

Författning

3 kap. 8–9 §§ skollagen, Lgy11 2.6 Rektorns ansvar

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Power Planning System AB måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet med bedömning och betygssättning.

- Se till att nationella prov används som stöd för betygssättningen.
- Se till att betygskatalogen förs i enlighet med gymnasieförordningen och Skolverkets föreskrifter om betygskatalog.
- Utfärda gymnasieintyg för elever efter avslutad utbildning på introduktionsprogram.

Motivering

Nationella prov

I gymnasieskolan ska lärarna använda sig av nationella prov inför betygssättningen i den inledande kursen i de gymnasiegemensamma ämnena svenska, svenska som andraspråk, engelska och matematik samt i den högsta avslutande kursen på programmet och inriktningen i dessa ämnen med undantag för kursen svenska 2 eller svenska som andraspråk 2. Utöver de nationella prov som ska användas bör lärarna även i övrigt använda nationella prov för att bedömningsgrunderna ska bli så enhetliga som möjligt över landet.

Snitz gymnasium använder nationella kursprov men av de listor med provresultat som skolan har skickat till Skolinspektionen framgår att en stor del av eleverna inte genomför provens alla delar. I engelska är det 33 procent av eleverna som inte genomfört alla delar av provet, i matematik 44 procent och i svenska 46 procent. Det innebär att proven endast i begränsad utsträckning kan användas som stöd för bedömning och betygssättning.

Betygskatalog

Enligt Skolverkets föreskrifter för betygskatalog ska betyg föras in i betygskatalogen i anslutning till att kursen har avslutats. Den som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med sin egenhän-

diga signatur. Rättelser och ändringar ska anges i betygskatalogen. En betygskatalog ska bland annat även innehålla namn på huvudman och den kommun där skolenheten är belägen. Beslut om att inte sätta betyg ska enligt gymnasieförordningen markeras i betygskatalogen med ett horisontellt streck.

Skolans betygskataloger innehåller flera formella fel. Det finns betygskataloger som inte är underskrivna alls även om betyg har satts. Det finns också katalogblad med lärarunderskrift, men utan några betyg. Beslut om att inte sätta betyg markeras genom förkortningar som "BUS" eller "S". Många av katalogbladen innehåller namn på elever som inte har betyg och inte heller uppgift om att betygsunderlag saknas. Flera av katalogbladen för en grupp och kurs innehåller betyg som är satta vid olika tillfällen som inte överensstämmer med kursens slutdatum. Vissa elever har fått sitt betyg flera månader före slutdatum, andra en lång tid efter kursens slut.

Gymnasieintyg

Efter avslutad utbildning på ett introduktionsprogram ska rektorn utfärda ett gymnasieintyg som visar vilken utbildning en elev har fått. Av intyget ska samtliga betyg som eleven har fått framgå.

Vid förstagångstillsynen av skolan vårterminen 2012 studerade tolv elever i preparandutbildning vid skolan. Enligt rektorn har dessa elever avslutat preparandutbildningen. Gymnasieintyg har dock inte utfärdats för eleverna.

Av utredningen framgår sammanfattningsvis att nationella kursprov inte används fullt ut som stöd för betygssättning, att det finns brister i skolans betygskatalog och att gymnasieintyg inte utfärdats för de elever som avslutat preparandutbildningen. Skolans verksamhet uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

8 kap. 3 §, 8 §, 20-22 §§ gymnasieförordningen, 6-7, 12, 15 §§ Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:123) om betygskatalog

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Power Planning System AB måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet med pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektorn måste ta ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.

- Se till att kvalitetsarbetet genomförs under medverkan av lärare, övrig personal och elever samt att elevernas vårdnadshavare ges möjlighet att delta i arbetet.
- Dokumentera kvalitetsarbetet och se till att konstaterade utvecklingsbehov redovisas till huvudmannen.

Motivering

Enligt skollagen är det rektorns ansvar att se till att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att detta arbete dokumenteras. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål). Att rektorn har ett särskilt ansvar för skolans resultat och för att för att planera, följa upp, utvärdera och utveckla utbildningen i förhållande till de nationella målen betonas även i läroplanen.

Om det vid uppföljning av verksamheten kommer fram att det finns brister i verksamheten, ska huvudmannen, enligt skollagen, se till att nödvändiga åtgärder vidtas. Det förutsätter att det finns rutiner för att redovisa konstaterade utvecklingsbehov till huvudmannen.

Det kvalitetsarbete som bedrivs vid skolan dokumenteras inte och skolans resultat sammanställs därmed inte. De områden som diskuteras vid skolan är bland annat elevernas närvaro och resurspedagogernas roll. Skolan har börjat tillämpa ett nytt system för uppföljning av närvaron och kan nu, enligt rektorn, arbeta mer systematiskt för att förmå elever som helt eller delvis är frånvarande att delta aktivt i studierna. Denna bild av arbetet med förbättrad närvaro bekräftas av representanter från elevhälsoteamet. Resurspedagogernas roll analyseras och olika modeller provas när det gäller samarbetet mellan kurslärare och resurspedagog.

Intervjuer med lärare, rektorn och elevhälsoteamet samt studier av dokument från skolan visar att elevernas kunskapsutveckling och resultat liksom deras trivsel, trygghet och anpassning följs upp på individnivå men inte systematiskt på gruppnivå. Rektorn har en tydlig uppfattning om skolans kunskapsresultat samt om behoven av förändring och utveckling. Av intervjuer med rektorn framgår att rutiner för att redovisa utvecklingsbehov till huvudmannen finns men ännu inte tillämpas.

Intervjuer med rektorn, lärare och elever visar att eleverna och deras vårdnadshavare inte är delaktiga när det gäller skolans kvalitetsarbete. Detta har, enligt Skolinspektionen, samband med elevernas bristande möjligheter till inflytande.

Av utredningen framgår sammanfattningsvis att skolans saknar systematiskt och dokumenterat kvalitetsarbete. Skolans lärare och övriga personal deltar i muntliga diskussioner kring skolans resultat och utveckling men inte med tillräcklig systematik och dokumentation. Eleverna och deras vårdnadshavare ges inte möjlighet att medverka i arbetet. Rutiner för att redovisa utvecklingsbehov till huvudmannen finns men tillämpas ännu inte. Skolans verksamhet uppfyller härmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs avhjälpa bristerna.

Författning

4 kap. 4 - 7 §§ skollagen, Lgy 11 2.6 Rektorns ansvar

Personalkompetens

Bedömning

Power Planning System AB måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet med personalkompetens.

- Se till att de lärare som används har utbildning för den undervisning de ska bedriva.

Motivering

Utgångspunkten i skollagen är att lärare ska ha utbildning för den undervisning de bedriver. Det innebär att lärarens utbildning måste överensstämma med den skolform och de ämnen som läraren undervisar i. Lärare som anställts före den 1 juli 2011 och som saknar lärarlegitimation kan under en övergångsperiod istället ha utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Lärare som inte uppfyller kraven enligt skollagen får undantagsvis bedriva undervisning. Det gäller bland annat om det inte finns personer som uppfyller kraven inom huvudmannens organisation eller om det finns särskilda skäl med hänsyn till eleverna.

Vid skolan finns 21 lärare som bedriver undervisning. Nio av dem saknar lärarutbildning. Av de nio lärare som inte har lärarutbildning är en yrkeslärare. Enligt rektorn har skolan trots annonsering inte fått sökande med lärarutbildning till dessa tjänster. Samtliga lärare anställdes 1 juli 2011 eller senare. Sammantaget innebär detta att det vid skolan bedrivs undervisning i exempelvis matematik, naturkunskap och svenska av lärare utan adekvat utbildning. Huvudmannen eller rektorn har i övrigt inte anfört några särskilda skäl till varför lärarna bedriver undervisning trots att de saknar lärarexamen. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

2 kap. 13-15 och 17-18 §§ kap skollagen, 33 § lagen om införande av skollagen

Erbjudande av utbildning

Bedömning

Power Planning System AB måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet med språkval.

- Se till att eleverna erbjuds tyska som språkval.

Motivering

Franska, spanska och tyska ska erbjudas både som språk som utgår från grundskolans utbildningsnivå och som nytt språk. Huvudmannen ska sträva efter att erbjuda undervisning i fler språk än franska, spanska och tyska.

Vid skolan bedrivs utbildning inom det samhällsvetenskapliga programmet. Inom detta program ingår 200 poäng moderna språk i de programgemensamma ämnena. Vid skolan erbjuds flera olika moderna språk. Elevers scheman visar att de kan få undervisning i spanska och japanska. Skolan erbjuder dock inte tyska.

Av utredningen framgår sammanfattningsvis att språk inte erbjuds enligt med gymnasieförordningens krav. Skolans verksamhet uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

4 kap. 10 § gymnasieförordningen

Omfattning, innehåll och resurstillgång

Bedömning

Power Planning System AB måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet med utbildningens innehåll och resurstillgång.

- Se till att yrkesprogrammen innehåller arbetsplatsförlagt lärande som till omfattning och innehåll motsvarar de krav som ställs i skolförfattningarna samt se till att det finns ett lokalt programråd.
- Upprätta individuella studieplaner som motsvarar författningarnas krav.
- Upprätta en plan för utbildningen på varje introduktionsprogram som visar utbildningens innehåll.

- Ge eleverna tillgång till skolbibliotek som används i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande.

Motivering

Arbetsplatsförlagt lärande och lokalt programråd

Enligt gymnasieförordningen ska arbetsplatsförlagt lärande (APL) förekomma på alla yrkesprogram. APL ska uppgå till minst 15 veckor och det är huvudmannens ansvar att anskaffa platser och att dessa uppfyller de krav som finns för utbildningen. För yrkesprogrammen i gymnasieskolan ska det finnas ett eller flera lokala programråd för samverkan mellan skola och arbetsliv.

Snitz gymnasium har utbildning inom det yrkesinriktade el- och energiprogrammet. Arbetsplatsförlagt lärande förekommer vid skolan endast för elever som på eget initiativ och med hjälp av egna kontakter har ordnat detta. Enligt rektorn har skolan inte byggt upp en egen organisation för APL. Elevers stödbehov och funktionsnedsättningar kan, enligt rektorn, göra att det är svårt att hitta lämpliga APL-platser. En annan svårighet är, enligt rektorn, att vissa elever har hög frånvaro. Elever som studerar i el- och energiprogrammet i årskurs 1 och 2 kommer enligt rektorn att få APL under vårterminen 2013.

Intervjuer med rektorn och lärare visar också att det saknas ett lokalt programråd, vilket även var en brist i samband med förstagångstillsynen av skolan. Rektorn uppger att skolan kommer att samverka med det lokala programråd som finns vid Cybergymnasiet Odenplan.

Individuella studieplaner och plan för utbildningen på ett introduktionsprogram

Enligt skollagen ska det för varje elev som studerar ett nationellt program eller ett introduktionsprogram finnas en individuell studieplan. Vad en individuell studieplan ska innehålla preciseras i gymnasieförordningen.

De elever som studerar nationella program har individuella studieplaner. Flera av dessa planer har dock felaktiga beteckningar på programmen: "Medieprogrammet" (ska vara Medieprogrammet), "Elprogrammet" (för en elev som påbörjade sina studier 2011 eller senare ska det vara El- och energiprogrammet), "Estetprogrammet" (ska vara Estetiska programmet). I studieplanerna förekommer felaktiga rubriker som "Fördjupningsämne" och "Eget val".

Eleverna som studerar introduktionsprogram har också individuella studieplaner. Dessa anger dock felaktigt att var och en av eleverna studerar inom ett nationellt program. Rektorn anger att detta beror på det system som skolan använder för de individuella studieplanerna.

Skollagen anger att utbildningen på ett introduktionsprogram ska följa en plan för utbildningen som beslutas av huvudmannen. En elev som har påbörjat ett introduktionsprogram har rätt att fullfölja utbildningen hos huvudmannen

enligt den plan som gällde när utbildningen inleddes. I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 805) anges att planen ska ange utbildningens syfte, längd och huvudsakliga innehåll.

Huvudmannen för Snitz gymnasieskola har inte beslutat om någon plan för utbildningen på introduktionsprogram.

Skolbibliotek

Enligt skollagen ska elever i gymnasieskolan ha tillgång till skolbibliotek. Med skolbibliotek avses enligt förarbetena (prop. 2009/10:165 s. 284) en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja eleverna. I läroplanen framhålls biblioteket som en del av skolans arbetsmiljö med syftet att eleverna själva ska kunna söka och utveckla kunskaper.

Vid skolan saknas ett skolbibliotek. Det finns heller inget organiserat samarbete mellan skolan och det närliggande stadsbiblioteket. Enligt intervjuade lärare har eleverna på grund av sina funktionsnedsättningar svårt att på egen hand använda stadsbiblioteket för att exempelvis söka information i anslutning till studierna. Rektorn påpekar, i samband med faktagranskningen av beslutet, att skolan har tillgång till digitala böcker och ett digitalt mediatek. En lärare har, enligt rektorn, i uppdrag att organisera detta. Skolinspektionen bedömer dock att detta ensamt inte uppfyller kravet på en gemensam ordnad resurs som omfattar böcker, facklitteratur och skönlitteratur, informationsteknik och andra medier. Skolan saknar därför tillgång till skolbibliotek.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister när det gäller APL för elever i skolans yrkesprogram. Vidare saknas lokalt programråd för skolans yrkesprogram. Elevernas individuella studieplaner uppfyller inte författningarnas krav och för utbildningen vid skolans introduktionsprogram saknas plan som beslutats av huvudmannen. Skolan saknar även tillgång till skolbibliotek. Skolans verksamhet uppfyller härmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs avhjälpa bristerna.

Författning

2 kap. 36 §, 16 kap. 16 §, 25 §, 17 kap. 7, 15 §§ skollagen, 1 kap. 7 - 8 §§, 4 kap. 12 - 13 §§ gymnasieförordningen

Avstående från ingripande

Vid tillsynen har nedanstående brist konstaterats för vilken Skolinspektionen avstår från ingripande i enlighet med 26 kap. 12 § skollagen (2010:800).

Huvudmannaskap och godkännande

Motivering

Huvudman för Snitz Gymnasium i Stockholm är Power Planning System AB. Verksamheten vid skolan startade läsåret 2011/12 och det godkännande som är knutet till skolan innebär endast rätt att bedriva utbildning på vissa program inom GY11 (se under avsnittet "Fakta om skolan"). Vid Skolinspektionens tillsynsbesök bedrev dock huvudmannen utbildning som inte omfattas av det godkännande som är knutet till skolan. Elever i årskurs 3 samt elever vars studier också omfattade ett fjärde år fick all sin utbildning vid skolan.

Enligt e-post som inkommit till Skolinspektionen den 17 december 2012 får de 30 eleverna numera sin utbildning vid Cybergymnasiet Odenplan som har rätt att bedriva utbildning på de aktuella programmen. Eftersom huvudmannen därmed rättat till bristen avstår Skolinspektionen från ingripande.

Författning

2 kap. 5 § skollagen

På Skolinspektionens vägnar

Luca Nesi

T.f. avdelningschef

Eva Jönsson

Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn hos alla huvudmän för att granska skolväsendet. Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om kommunen/huvudmannen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer **måluppfyllelsen** inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen** samt **enskild elevs rätt**. För fristående huvudmän granskas dessutom huvudmannaskap och godkännande. För fristående skolor genomförs en tillsyn som är sammanhållen. Detta innebär att fristående skolor inom samma utbildningsföretag, oavsett geografisk hemvist, besöks under en viss period. Denna tillsyn rör enbart utbildningsföretag med två eller fler skolor.

Tillsynsplanen för dessa utbildningsföretag finns publicerad på Skolinspektionens hemsida.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010. För elever som har påbörjat utbildningen före den 1 juli 2011 ska 1985 års skollag fortsätta att tillämpas tills dess att eleverna avslutat sin utbildning. Det innebär att 1985 års skollag, i valda delar, för åk 3 är utgångspunkt för Skolinspektionens tillsyn och granskning.

När hänvisning görs till 9 kap. 8 § 1985 års skollag är det bestämmelsens lydelse före den 1 mars 2010 som avses. I de fall hänvisningar görs till 2 kap. förordningen (1996:1206) om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet avses dess lydelse före den 1 februari 2011, om inte annat särskilt anges. I ärendet tillämpas gymnasieförordning (1992:394), om inte annat särskilt anges.

Av beslut om förklaring om rätt till bidrag till skolan framgår att skolan ska följa 1994 års läroplan för de frivilliga skolformerna (Lpf 94). Det innebär att bindande föreskrifter i läroplanen kan läggas till grund för Skolinspektionens beslut.

Tillsynen av fristående gymnasieskolor ska ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Varje huvudman får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan utan i vilken utsträckning verksamheten, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas.

Alla beslut kompletteras med en muntlig återrapportering till företrädare för huvudmannen. Dessa ges också möjlighet att ta del av och att lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits på skolan inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).